

Vladimirus Beneševič, Joannis Scholastici Synagoga L titulorum ceteraque eiusdem opera iuridica (Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Phil. hist. Abteilung, Neue Folge. Heft 14) Tomus I. München 1937. [εἰς 4^{ov}, σ. XXIII + 1-281].

Ὁ σοφὸς Ρῶσσος καθηγητὴς κ. Beneševič, συνεχίζων τὰς μελέτας του ἐπὶ τῶν Νομοκανόνων (πρβλ. τοῦ ἰδίου: Ἡ κανονικὴ συλλογὴ εἰς 14 τίτλους, 1905, Ὁ νομοκάνων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀρχιδίος Ἰωάννου Κομνηνοῦ, 1916, ἀμφοτέρα ρωσιστί) προβαίνει διὰ τοῦ ἀγγελλομένου ἀνωτέρω ἔργου εἰς τὴν κριτικὴν ἔκδοσιν τῆς «Συναγωγῆς κανόνων ἐκκλησιαστικῶν εἰς ν' τίτλους» τῆς ἀποδιδομένης εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Σχολαστικόν, τὸν ἕξ Ἀντιοχείας, πατριάρχην δὲ Κωνσταντινουπόλεως (565-577). Ἡ Συναγωγὴ αὕτη δὲν ἐκδίδεται τὸ πρῶτον οἱ G. Vcellus καὶ H. Justellus ἐξέδωκαν ταύτην ἐν τῇ Bibliotheca juris canonici veteris (Παρίσιοι 1661) τ. II σ. 499-602. Ἡ ἔκδοσις ὅμως ἐκείνη ἐθεωρήθη ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀνεπαρκεστάτη. Δύο αἰῶνας βραδύτερον, ὁ J. B. Pitra, ἐν τῷ Spicilegium Solesmense, τ. 4 (1858) σ. 556 ἐπ. καὶ ἐν τῇ Juris ecclesiastici Græcorum historia et monumenta, τ. 2 (1868) σ. 575 ἐπ. περιέγραψε διαφόρους κώδικας περιέχοντας τὴν Συναγωγὴν καὶ ἐδημοσίευσεν τὰ Σχόλια εἰς τοὺς Κανόνας. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἡ νέα κριτικὴ ἔκδοσις τοῦ κ. Β., βασιζομένη εἰς 48 κώδικας, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιαστικῶς ἀρχικὴ, οὐσα δὲ προἰὸν μακροχρονίου ἐργασίας τοῦ κ. Β. (ὅστις πρὸ 25ετίας περίπου εἶχεν ἤδη ἐκδόσει μελέτην περὶ τῶν ἔργων Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ πρβλ. Byz. Zeitschr. 23, 512), ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς πρότυπον εὐσυνειδήτου ἐργασίας. Ὁ κ. Β. συνῆταξεν ἐν πρώτοις τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῶν 48 γνωστῶν αὐτῷ κωδίκων, δεδομένου δὲ ὅτι οὐδεμία σχεδὸν λέξις τῆς Συναγωγῆς ἀπαντᾷ ὁμοιομόρφως εἰς πάντας τοὺς κώδικας, ἐτίθητο πρὸ αὐτοῦ τὸ πρόβλημα, εἰς ἑκάστην σχεδὸν λέξιν, ποίαν γραφὴν νὰ προτιμηθῇ, διὰ νὰ θέσῃ εἰς τὸ κείμενον. Νομίζω, ὅτι ὁ κ. Β. ἐπέτυχεν πλήρως εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ἐπιθυμῶ νὰ λύσω μίαν ἀπορίαν τοῦ κ. Β. (σ. XVI) περὶ τῆς τύχης ἑνὸς κωδίκου τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου παρὰ τὰς Σέρρας. Ὁ κωδὶξ οὗτος ἀτυχῶς δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἐπιστραφέντων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ περισωθέντων ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Ἀθηνῶν κωδίκων τῆς τε Μονῆς ταύτης καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας ὡς, προσωπικῶς ἐρευνήσας, δύναμαι νὰ βεβαιώσω.

ΔΗΜ. ΓΚΙΝΗΣ